

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๒๐๔/๒๙/๕๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส12882
รับที่ : ๘8496/57
วันที่ : 09 ต.ค. 57 เวลา : 15:55

82
9 มค 58
16.00

๙ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุมัติการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน รัฐบาลแห่งรัฐสุลต่านบรูไนดารุสซาลาม ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๓๐๒/๑๖๔๐ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
๓. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน รัฐบาลแห่งรัฐสุลต่านบรูไนดารุสซาลาม ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน รัฐบาลแห่งรัฐสุลต่านบรูไนดารุสซาลาม ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ H.E. Pehin Dato Haji Yahya รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน บรูไนดารุสซาลาม พร้อมคณะได้เข้าเยี่ยมคารวะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อหารือเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการเกษตร รวมถึงร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทย-บรูไน และได้มีการปรับแก้ไขร่างดังกล่าวว่า ระหว่างไทยกับบรูไนฯ ผ่านช่องทางทางการทูต ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจ และพร้อมที่จะลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับดังกล่าวต่อไป

๑.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ส่งร่างบันทึกความเข้าใจ ให้กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณา พร้อมทั้งแจ้งยืนยันว่าร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นความร่วมมือทางวิชาการ ขอบเขต และรูปแบบความร่วมมือไม่มีกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ หรือมีผลผูกพันด้านการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วแจ้งว่าไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะ และร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว เป็นความตกลงระหว่างหน่วยงานที่กำหนดกรอบความร่วมมือระหว่างกันเกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งระบุไว้อย่างชัดเจนในวรรคอารัมภพว่า “ร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นความเข้าใจร่วมกันระหว่างภาคีทั้งสองฝ่ายและไม่ถือเป็นสนธิสัญญา

/ระหว่าง...

ระหว่างรัฐบาลทั้งสองฝ่าย (“...is not considered as a treaty between the Governments of the respective countries:”) นอกจากนี้ ข้อ ๗ (๑) ระบุว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นเอกสารที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (“The Parties acknowledge that this MOU is not a legally binding document”) ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศและไม่ใช่นำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ วรรค ๒ และวรรค ๓ จึงไม่เป็นประเด็นเรื่องการเสนอรัฐสภาพิจารณา (หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๓๐๒/๒๑๕๗ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖)

๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ ด่วน ที่ กต ๑๓๐๒/๑๔๙๘ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗ อ้างถึงหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๓๐๒/๑๔๙๘ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่าร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าวไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่ใช่นำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงไม่ต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ซึ่งส่วนราชการเจ้าของเรื่องอาจพิจารณาเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบในแง่นโยบายก่อนการลงนามและดำเนินการให้มีผลบังคับใช้ จึงขอความอนุเคราะห์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาในการเสนอให้คณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณาอนุมัติการลงนามในบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว เพื่อให้สามารถลงนามได้ในระหว่างการเยือนบรูไนของนายกรัฐมนตรี

๑.๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ส่งร่างบันทึกความเข้าใจ ให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาใหม่ เนื่องจากปัจจุบันมีการยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามหนังสือที่ กษ. ๐๒๐๔.๕/๒๖๘๖ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗

๑.๕ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๒/๑๖๔๐ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗ แจ้งว่าไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะ และร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นความตกลงที่กำหนดกรอบความร่วมมือระหว่างกันเกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งระบุไว้อย่างชัดเจนในวรรคอารัมภบทว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นความเข้าใจร่วมกันระหว่างภาคีทั้งสองฝ่ายและไม่ถือเป็นสนธิสัญญาระหว่างรัฐบาลทั้งสองฝ่าย (...this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as “MOU”) represents the mutual understanding between the Parties and is not considered as a treaty between the Governments of the respective countries...) นอกจากนี้ ข้อ ๗ (๑) ระบุว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นเอกสารที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (The Parties acknowledge that this MOU is not a legally binding document...) ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่ใช่นำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเนื้อหาสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ด้านความร่วมมือทางวิชาการด้านการเกษตรร่วมกันระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลบรูไนดารุสซาลาม โดยไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย จึงไม่ใช่สนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่ใช่นำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ แต่ในแง่การจัดทำบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในแง่นโยบาย ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบก่อนการลงนามตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

/ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้จะเป็นการขยายความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทยกับบรูไนดารุสซาลามยิ่งขึ้น ในความร่วมมือทางวิชาการด้านการเกษตร รวมทั้ง สัตว์ ประมง พืช การชลประทาน การจัดการพื้นที่เกษตร และการพัฒนาด้านสหกรณ์ รวมทั้งสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. สำคัญและข้อเท็จจริง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน รัฐบาลแห่งรัฐสุลต่านบรูไนดารุสซาลาม มีสาระสำคัญเป็นความร่วมมือทางวิชาการในด้านการเกษตร ซึ่งไม่มีทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง

๕. ข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบ และอนุมัติให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน รัฐบาลแห่งรัฐสุลต่านบรูไนดารุสซาลาม ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร

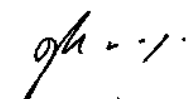
๕.๒ อนุมัติในหลักการว่า ก่อนที่จะมีการลงนาม หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข บันทึกความเข้าใจในประเด็นที่ไม่ใช่หลักการสำคัญ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

๕.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ

๕.๔ มอบหมายกระทรวงการต่างประเทศ จัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ลงนามในข้อ ๕.๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๓๐๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๙๙๖